



národní  
úložiště  
šedé  
literatury

## **Národní úložiště šedé literatury**

Pejšová, Petra  
2010

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-97126>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte autora-Zachovejte licenci 3.0 Česko

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 29.07.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://nusl.cz) .



**NTK**

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E  
Národní technická knihovna  
National Technical Library

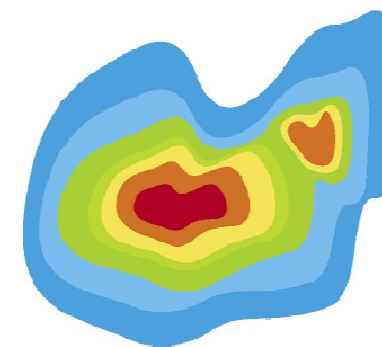


# Národní úložiště šedé literatury

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno

16. prosince 2010

Petra Pejšová  
petra.pejsova@techlib.cz



- Co je šedá literatura
- Kvalita informací v šedé literatuře
- O projektu NUŠL
  - SW řešení
  - Podpora spolupráce
- GreyNet
- OpenGrey



# Definice šedé literatury

210 mm

- Grey Literature "Information produced on all levels of government, academics, business and industry in electronic and print formats not controlled by commercial publishing i.e. where publishing is not the primary activity of the producing body."  
(*Luxembourg, 1997 - Expanded in New York, 2004, dostupné na WWW <<http://www.greynet.org/index.html>>*)

# Druhy šedé literatury

210 mm

Vysokoškolské kvalifikační práce

**Letáky**      **Příspěvky a sborníky z konferencí**

**Zápisy z jednání**

**Vládní zprávy**

**Studijní materiály**

**E-maily**

Firemní literatura

**Telefonní hovory**

**Preprinty**

Blogy

**Sociální sítě**

**Zprávy**



# Význam ŠL

210 mm

- Celosvětově roste význam ŠL
- Aktuální informace v reálném čase
- Součástí vyhledávacího procesu
- U neformální ŠL je nutné ověření



- Aktuality na Twitteru v Kanadě k celosvětové pandemii H1N1 – informace v reálném čase
- Aféra s táním himalájského ledovce ve zprávě Mezinárodního panelu pro klimatické změny (IPCC) z roku 2007 – neověřená informace



# Důvěryhodná ŠL

210 mm

- **Druhy šedé literatury**
  - Vysokoškolské kvalifikační práce, zprávy
  - Konferenční materiály, firemní literatura
  - Autorské práce, studijní materiály
- **Producenti šedé literatury z oblasti**
  - Výzkumu a vývoje, státní správy
  - Školství, komerčního sektoru





# Nedůvěryhodná ŠL

210 mm

- Neformální komunikace
  - telefonní hovory, zápisy z jednání, e-maily, interview
- Multimédia
  - TV, rozhlasové stanice
- Sociální sítě
  - Twitter, Second Life a Facebook



# Nedůvěryhodná ŠL

210 mm

- Neformální komunikace
  - telefonní hovory, zápisy z jednání, e-maily, interview
- Multimédia
  - TV, rozhlasové stanice
- Sociální sítě
  - Twitter, Second Life a Facebook



# Klasifikace ŠL dle účelu

210 mm

- Plnění studijních či kvalifikačních povinností
- Vykazování akademických aktivit
- Sdílení myšlenek k odborné diskusi
- Vytváření technických standardů
- Plnění právních povinností



- Student nebo uchazeč
- Výzkumník nebo výzkumný tým
- Nezávislý autor
- Úředník nebo zaměstnanec



- **REPOZITÁŘ (úložiště)** – místo v digitálním prostoru určené k uchovávání intelektuální produkce instituce → uchovávání a zpřístupnění nepublikovaných či polopublikovaných materiálů instituce
- **VÝHODY:**
  - **pro vědce** – centrální archiv jejich prací, zlepšuje vyhledatelnost a nalezitelnost jejich prací, zlepšuje šíření a vliv jejich výzkumů
  - **pro instituci** – zvyšuje viditelnost a prestiž před financujícími orgány, pomoc při hodnocení výzkumných úkolů
  - **pro společnost** – umožňuje přístup k výsledkům



# Projekt NUŠL

210 mm

- Národní úložiště šedé literatury
- Projekt – Digitální knihovna pro šedou literaturu – funkční model a pilotní realizace (2008 – 2011)
- Podporován Ministerstvem kultury ČR
- Řešitelé NTK a VŠE v Praze

**NTK**

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E  
Národní technická knihovna  
National Technical Library



škola fakulta MU, DIIU

16. prosince 2010

- Systematický sběr metadat a digitálních dokumentů
- Dlouhodobá archivace a ochrana
- Centrální přístup k ověřené šedé literatuře v ČR
- Podpora vědy, výzkumu a vzdělávání
- Spolupráce se zahraničními repozitáři

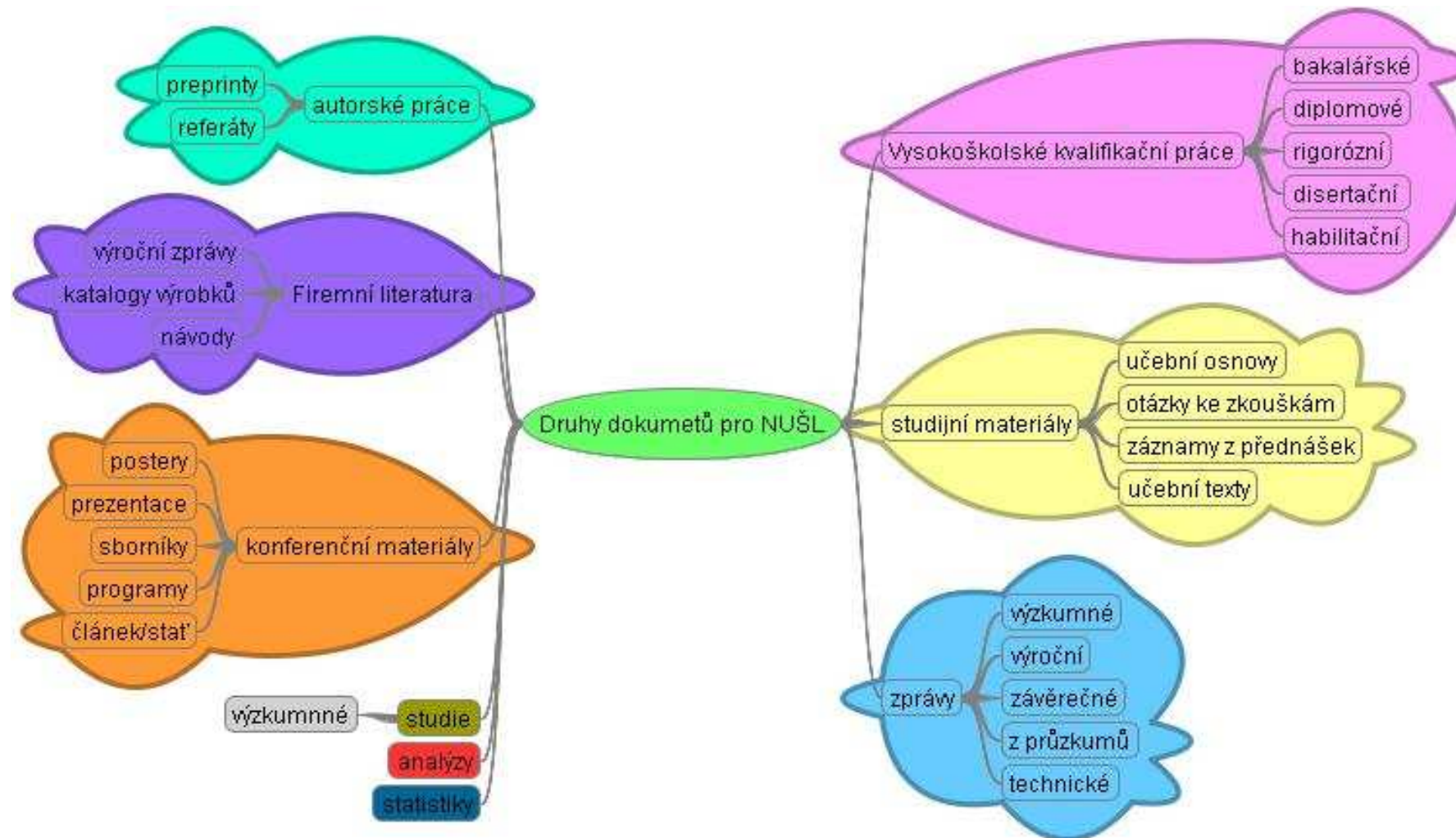
- Funkční pilotní aplikace
- Otestovaná metodologie a technologie
- Standardy a doporučení
- Odborná publikace
- Webové stránky
- Semináře





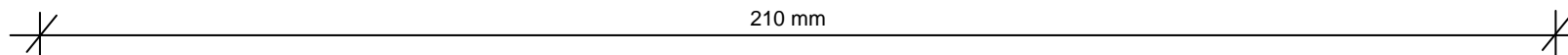
# Typy dokumentů

210 mm





# Možnosti spolupráce



210 mm

- Připojení lokálního repozitáře do centrálního vyhledávacího rozhraní NUŠL
- Harvestování lokálního repozitáře do digitálního repozitáře NUŠL
- Instalace lokálního CSD Invenia a jeho následné harvestování do digitálního repozitáře NUŠL
- Vkládání přímo do digitálního repozitáře NUŠL

## Digitální repozitář

- Open source – licence GNU GPL
- Vyvinut v CERN a EPFL
- Lokalizován do 18 jazyků
- Podporuje OAI-PMH standard
- Modulární systém
- <http://invenio.ntkcz.cz>



## Lokální instalace

- Vystavena ke stažení na webu NUŠL
- Manuál k instalaci
- Popis úprav sbírek a šablon
- Verifikace lokální instalace na VŠE
- Dvě virtualizační prostředí VirtualBox a VMware

# Školení CDS Invenia

210 mm

## V roce 2010

- 4 školení
- Proškoleno 27 pracovníků z partnerských institucí
- Vytvořen manuál pro vkládání a editaci záznamů



## Centrální vyhledávací rozhraní

- Komerční SW
- Prohledává zdroje šedé literatury
- Jednotné uživatelské rozhraní
- Textové filtry, vizualizovaná data, vztahy mezi dokumenty
- <http://www.nusl.cz>



## Uzavřeny licenční smlouvy

- 14 pracovišti AV ČR
  - Centrem pro výzkum veřejného mínění
- Knihovnou AV ČR
- NLK

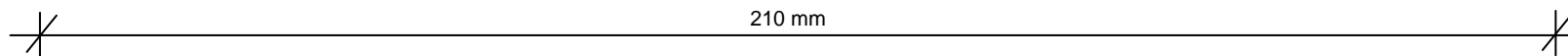
## Osloveny

- Vysoké školy
- Grantové agentury





# Zveřejnění díla v NUŠL



- Každé dílo chráněno autorským zákonem
- Výběrově je možné zvolit licenci **Creative Commons**  
<http://www.creativecommons.cz/>



## Ing. arch. Jana Moučky

- Analýza typů autorství děl v archivu
- Právní posouzení a možnosti zpřístupnění
- Výběr vhodných děl ke zveřejnění
- Podepsání licenční smlouvy
- Uložení v centrálním repozitáři NUŠL

## Repozitáře šedé literatury

- 9 autorů – 2 zahraniční
- První část - šedá literatura a její aspekty
- Druhá část – budování repozitáře
- Česká i anglická verze
- Nakladatelství VeRBuM
- <http://nusl.techlib.cz/index.php/Kniha>

- Česká verze <http://nusl.techlib.cz/>
- Anglická verze <http://nrgl.techlib.cz/>
- Průběžná editace
- Dokumentace, standardy a doporučení
- Podpora partnerské sítě
- Sledování aktualit pomocí RSS kanálu
- Vystavení lokální verze CDS Invenia

## Seminář ke zpřístupňování ŠL

- 3. ročník – 8. prosince 2010
- V NTK v Praze
- 11 prezentací – 2 zahraniční
- Sborník v anglickém jazyce

[http://nusl.techlib.cz/index.php/3.\\_rocnik\\_seminare](http://nusl.techlib.cz/index.php/3._rocnik_seminare)

Příští ročník 25. 10. 2011 v NTK

## Twelfth International Conference on Grey Literature

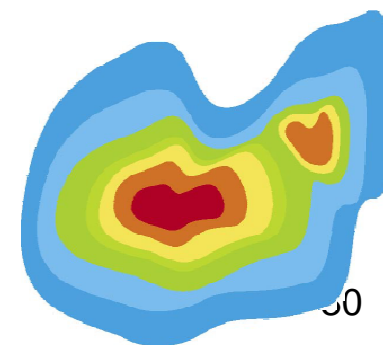
### Transparency in Grey Literature

- 6. – 7. prosince 2010 v NTK
- 5 bloků – 18 prezentací
- 11 posterů
- 84 účastníků z 12 zemí



*„GreyNet is dedicated to Research, Publication, Open Access and Education in field of Grey Literature“*

- International Conference on Grey Literature GL1 – GL12
- The Grey Journal
- Workshops
- <http://www.greynet.org/>



## Grey Literature in Library and Information Studies

- Edited by Dominic J. Farace and Joachim Schöpfel
- Shrnuje vývoj ŠL za posledních 10 let
- Nakladatelství De Gruyter Saur
- [http://www.greynet.org/images/Grey\\_Literature\\_Book\\_Flyer.pdf](http://www.greynet.org/images/Grey_Literature_Book_Flyer.pdf)



- Nová OpenSIGLE  
<http://opensigle.inist.fr/>
- Spravuje INIST-CNRS
- Pracovní skupina - INIST-CNRS, Textrelease, NTK a další
- Založeno na novém SW EXaleed
- Bibliografická báze s odkazy
- Provoz v 1. čtvrtletí 2011



# OpenGrey

210 mm

System for Information on Grey literature in Europe

**OG**  
Open Grey

Technical Report  
Doctoral Thesis  
Research Report  
Conference

*Science, Technology,  
Medecine, Social  
sciences and Humanities*

Home Search Classification Partners GreyNet

## Search

 ?

### OpenGrey

OpenGrey - System for Information on Grey Literature in Europe, formerly OpenSIGLE, is your open access to SIGLE bibliographical references of reports and other grey literature (GL) produced in Europe.

Examples of GL include technical or research reports, doctoral dissertations, some conference papers, some official publications, and other types of grey literature.

OpenGrey covers pure and applied science and technology, economics, social sciences and humanities.

### News

### Focus

OpenGrey federates the resources of major European information and document supply centres who joined in an association known as EAGLE: European Association for Grey Literature Exploitation.

Each centre was responsible for collecting grey literature produced in its own country and for providing details of it

OpenGrey now includes the GL conferences preprints from our [GreyNet](#) partner



210 mm

Děkuji za pozornost!

Kontakt: [nusl@techlib.cz](mailto:nusl@techlib.cz)

Více informací: <http://nusl.techlib.cz>